

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних
дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«_____» 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

для студентів

спеціальності 073 Менеджмент

освітньої програми **Організація виробництва**

освітньо-кваліфікаційного рівня **молодший спеціаліст**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	3126/21
	
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« 14 » 01	2021 р.

Київ – 2021

Розробник: Кравець Світлана Геннадіївна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від «23» грудня 2020 р. №5

Голова циклової комісії О. Головчанська Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Робочу програму перевірено
«14» 01 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя Гейхман Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна Карлінська Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	Варіативна
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2 / 60
Курс	4
Семестр	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	36
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	20
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Прийняття управлінських рішень» є формування у студентів необхідних компетентностей з використання сучасних практичних методів розробки та прийняття різного роду управлінських рішень, а також уміння самостійно створювати і адаптувати подібні методи до конкретних умов.

Завдання курсу - сформулювати цілісне уявлення про основи теорії прийняття управлінських рішень; ознайомити з моделями і методами підготовки проектів рішень, з технологіями розробки, прийняття, реалізації і мотивації якісного управлінського рішення та методами аналізу, прогнозування, оптимізації і економічного обґрунтування раціональних рішень у підприємницькій діяльності для забезпечення ефективного існування та розвитку організації в динамічних умовах ринкової економіки; навчити проводити аналіз факторів, що впливають на ефективність управлінських рішень.

У студентів мають бути сформовані такі предметні **компетентності**:

- здатність демонструвати знання про теоретичні засади прийняття управлінських рішень;
- здатність демонструвати знання понятійного апарату сфері управлінських рішень;
- здатність демонструвати уміння підготовки і прийняття управлінських рішень, виявлення основних факторів, що впливають на розробку, прийняття рішень та ефективність результату діяльності ;
- здатність демонструвати практичні навички прийняття і оцінки управлінських рішень;
- здатність демонструвати практичні навички творчого і неформального застосування, формування критеріїв прийняття оптимальних управлінських рішень;
- здатність демонструвати знання про аналіз організаційно-управлінської інформації з метою прийняття ефективних управлінських рішень у сфері основної діяльності підприємства з урахуванням особливостей сучасного ринку;
- здатність демонструвати знання про методи визначення видів обраних

управлінських рішень;

- здатність аналізувати та діагностувати управлінські ситуації;
- здатність застосовувати загальнонаукові методи і підходи до підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень;
- здатність демонструвати навички оцінювання поточної інформації щодо взаємного впливу внутрішнього і зовнішнього середовища організації на результати її діяльності;
- здатність демонструвати системний підхід до комплексного аналізу діяльності організації та прийняття рішення в умовах невизначеності;
- здатність формувати систему контролю за виконанням прийнятого рішення.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- визначає сутність основних понять та визначення ролі, основних завдань для особи, яка приймає управлінські рішення;
- застосовує сучасні критерії оцінювання альтернативних управлінських рішень та методи прогнозування розвитку організації;
- оцінює ринок систем підтримки прийняття управлінських рішень в умовах ризику;
- використовує різні джерела інформації з метою прийняття ефективних управлінських рішень;
- творчо застосовує знання теорії та практики прийняття управлінських рішень під час виконання функціональних обов'язків;
- використовує методи, технології та засоби розробки, обґрунтування, прийняття й реалізації управлінських рішень;
- застосовує технології, що розвивають здібності до прийняття управлінських рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень							
Тема 1. Менеджмент як процес прийняття рішень в інформаційній сфері	4	2	-			2	-
Тема 2. Розробка і реалізація управлінських рішень.	8	2	-			2	4
Тема 3. Розробка управлінського рішення в умовах невизначеності і ризику.	8	2	2			-	4
Тема 4. Застосування наукових підходів в розробці управлінських рішень	8	2	2			-	4
Модульний контроль	2	-	-			-	-
Разом	30	8	4			4	12
Змістовний модуль 2. Практичне застосування методів теорії прийняття рішень							
Тема 5. Аналіз управлінських рішень	8	4	2			2	-
Тема 6. Методи прогнозування управлінських рішень	8	2	2			-	4
Тема 7. Розробка і контроль реалізації управлінських рішень	12	4	2			2	4
Модульний контроль	2	-	-			-	-
Разом	30	10	6			4	8
Усього	60*	18	10			8	20

- з урахуванням модульних контрольних робіт(4 год.)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень

Тема 1. Менеджмент як процес прийняття рішень в інформаційній сфері.

Сутність управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. [1, 2]

Ключові слова: управлінські рішення, прийняття рішення, бізнес-процес, управління бізнес-процесами, функції управління, ефективна комунікація.

Рекомендовані джерела: [1, 2]

Тема 2. Розробка і реалізація управлінських рішень.

Постановка проблеми. Основні властивості управлінського рішення. Вимоги. Принципи розробки управлінського рішення. Вибір альтернативи. Контроль, види контролю.

Ключові слова: управлінське рішення, методологія, принципи, метод, підхід, стратегічні та тактичні рішення.

Рекомендовані джерела: [1, 2]

Тема 3. Розробка управлінського рішення в умовах невизначеності і ризику.

Поняття визначеності, невизначеності та ризику. Чинники і критерії невизначеності та ризику. Структура процесу прийняття управлінського рішення в умовах невизначеності і ризику.

Ключові слова: управлінське рішення, ризик, система управління, ресурси, прийняття управлінського рішення.

Рекомендовані джерела: [1, 3]

Тема 4. Застосування наукових підходів в розробці управлінських рішень.

Види наукових підходів. Основоположники системного підходу. Принципи

системного підходу. Види підходів.

Ключові слова: розробка управлінського рішення, підготовка управлінського рішення, прийняття управлінського рішення, реалізація управлінського рішення.

Рекомендовані джерела: [2, 3]

Змістовний модуль 2. Практичне застосування методів теорії прийняття рішень

Тема 5. Аналіз управлінських рішень.

Діагностика і аналіз управлінських рішень. Принципи, та характеристика принципів управлінського рішення. Види аналізу в процесі прийняття управлінського рішення. [1, 2]

Ключові слова: управлінські рішення, раціональність управлінських рішень, аналіз ефективності управлінського рішення, характеристика управлінського рішення.

Рекомендовані джерела: [1, 2]

Тема 6. Методи прогнозування управлінських рішень.

Прогнозування – як процес передбачення майбутнього. Практичні методи прогнозування. Кількісні та якісні методи. Казуальні методи.

Ключові слова: прогноз, методи прогнозування, соціально-економічний розвиток, критерії придатності даних для аналізу управлінських рішень, витрати на прогнозування.

Рекомендовані джерела: [1, 2]

Тема 7. Розробка і контроль реалізації управлінських рішень.

Процес організації управлінського рішення; принципи організації виконання рішень. Процес контролю, принципи, методи, технології контролю.

Ключові слова: управлінські рішення, управлінські фактори, якість управлінських рішень, корпоративна культура внутрішній контроль.

Рекомендовані джерела: [2]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за один вид роботи	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	5	5
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3
Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	2	10
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом			66		73
Максимальна кількість балів : 139					
Розрахунок коефіцієнта: $139/100 = 1,39$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

- 1 Розробка і реалізація управлінських рішень.
- 2 Розробка управлінського рішення в умовах невизначеності і ризику.
- 3 Застосування наукових підходів в розробці управлінських рішень
- 4 Методи прогнозування управлінських рішень
- 5 Розробка і контроль реалізації управлінських рішень

Самостійна робота студента з курсу – це вид самостійної роботи студентів в групі, яка містить результати проектної діяльності в межах курсу та відображає рівень навчальної компетентності.

Мета самостійної роботи: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст самостійної роботи: завершена проектна теоретично-практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі компетентностей,

набутих під час лекційних та семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу. Оцінювання самостійної роботи здійснюється, за визначеними критеріями, окремо кожного завдання.

Шкала оцінювання

Бали за виконання самостійної роботи	Значення оцінки
5	Високий рівень підготовки матеріалу з можливими, незначними недоліками.
4	Достатньо високий рівень підготовки матеріалу, відповідь структурована, дано характеристику більшості елементів.
3	В цілому добрий рівень підготовки матеріалу, відповідь структурована, дано характеристику незначній кількості елементів.
2	Посередній рівень підготовки матеріалу, структура відповіді відсутня, дано характеристику певній частині елементів.
1	Структура відповіді відсутня, дано характеристику незначній кількості елементів за вибором студента.
	Відсутність виконаного завдання винесеного на самостійне опрацювання студента або абсолютна не відповідність матеріалу, що підготував студент, питанню винесеного на самостійне опрацювання.

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінюванням**

Модульне оцінювання навчальних досягнень студентів проводиться у вигляді письмових контрольних робіт. Контрольна робота включає питання на вибір однієї правильної відповіді, множинний вибір, впорядкування, встановлення відповідності, з відкритою відповіддю, ситуаційних задач. Кількість варіантів кожного комплекту МКР – 5.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Форма проведення семестрового контролю – залік.

Результати заліків оцінюються за стобальною шкалою відповідно до кількості набраних балів, і як правило, оголошуються на останньому практичному

занятті. Оцінка виставляється за умови, коли студент успішно виконав усі види робіт для проміжного контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. У разі невиконання окремих обов'язкових видів робіт з об'єктивних причин, студент повинен виконати їх і прозвітуватись у строк до останнього заняття. Час та порядок виконання робіт і звітування визначає викладач.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Прийняття управлінських рішень»

Разом: 60 год., лекції – 18 год., семінарські заняття – 10 год., інд. робота – 8 год., самот. робота – 20 год., модульний контроль – 4 год.

Назва модуля	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2		
Змістовний модуль	<i>Теоретичні основи прийняття управлінських рішень</i>				<i>Практичне застосування методів теорії прийняття рішень</i>		
Кількість балів	66 балів				73 балів		
Теми лекцій	Менеджмент як процес прийняття рішень в інформаційній сфері	Розробка і реалізація управлінських рішень	Розробка управлінського рішення в умовах невизначеності і ризику	Застосування наукових підходів в розробці управлінських рішень	Аналіз управлінських рішень	Методи прогнозування управлінських рішень	Розробка і контроль реалізації управлінських рішень
Відвідування лекцій (балів)	1	1	1	1	2	1	2
Теми семінарських	Менеджмент як процес прийняття рішень в інформаційній сфері	Розробка і реалізація управлінських рішень	Розробка управлінського рішення в умовах невизначеності і ризику	Застосування наукових підходів в розробці управлінських рішень	Аналіз управлінських рішень	Методи прогнозування управлінських рішень	Розробка і контроль реалізації управлінських рішень
Відвідування та робота на СЗ (балів)	-	-	11	11	11	11	11
Самостійна робота	-	5	5	5	-	5	5
Види поточного контролю	<i>МКР 1- 25</i>				<i>МКР 2 - 25</i>		
Підсумковий контроль	<i>Залік (139 / 100) = 1,39 коефіцієнт</i>						

8. Рекомендовані джерела

Базова:

1. Ус. С.А., Коряшкіна Л.С. Моделі й методи прийняття рішень: навч. посіб. / С.А. Ус, Л.С. Коряшкіна; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014. – 300 с.
2. Теорія прийняття рішень: підручник / М. П. Бутко [та ін.] ; ред. М. П. Бутко ; Міністерство освіти і науки України, Чернігівський національний технологічний університет. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 356 с.
3. Негрей, М. В. Теорія прийняття рішення: навчальний посібник / М. В. Негрей, К. Л. Тужик ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 271 с.
4. Осикін, Ілля. Контроль управлінських рішень. Розробка та контроль за реалізацією управлінських рішень / І. Осикін // Управління освітою : часопис для керівників освітньої галузі. - 2017. - № 1. - С. 5-10.
5. Косенчук, Олена. 9 вимог до управлінських рішень. Чому важливо бути гнучким, ефективним і завбачливим / О. Косенчук // Управління освітою : часопис для керівників освітньої галузі. - 2017. - № 4. - С. 6-9

Допоміжна:

1. В.М. Бабаєв. Прийняття рішень: Конспект лекцій» – «Управління проектами». – Харків: ХНАМГ, 2007. – 185 с.
2. Гевко І.Б. методи прийняття управлінських рішень: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.
3. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник / В.О. Василенко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 420 с.
4. Гевко, І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : підручник / І. Б. Гевко. - Київ : Кондор, 2011. - 187 с.
5. Кузьмін О. Є, Мельник О. Г. Основи менеджменту: Підручник / О.Є Кузьмін, О.Г. Мельник. – К.: Академвидав, 2003. – 416 с.
6. Немцов В.Д., Довгань Л.Э. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгаль. – К.: ТОВ «УВНК «Екс об», 2004. – 214 с.

7. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://infomanagement.ru/>
2. <http://www.management.com.ua/>
3. <http://blog.management.com.ua/>
4. <http://www.scm.com.ua/uk/>
5. <http://tourlib.net/management.htm>